

sposke postavljene. Celo cesarstvo bo, kakor je že v Novicah povedano bilo, v nove kronovine razdeljeno; vsaka kronovina večiga obsežka bo razdeljena v nove kresije in vsaka kresija v nove kantone.

Cesar so unidan poterdili osnovo ministra notranjih oprav, po kateri naj se politiške gosposke vrvnajo, ktere bojo téle:

Vsaka kronovina (kronina dežela) ima glavárja, ki je od Cesarja poterjeni namestnik vladarstva. Njemu so podverženi kresijski predstojniki, ki vodijo kresijske opravke. V manjših kronovinah, ki niso razdeljene v kresije, bo kronovinini glavár ob enim tudi kresijski predstojnik.

Nar nižji stopnja so kantóni ali becirki, katerim so predpostavljeni kantonski glavárji, kateri stojé pod kresijskim predstojnikom.

V pomoč pri opravlih bo imel kronovinini glavár svoje svetovavce; kresijski predstojnik tudi svoje svetovavce; kantonski glavár pa kantonske komisarje.

Opravila politiških gospósk bojo obstale v tem, de bojo skerbeli za oznanovanje in spolnovanje postav, za vstanovljenje in obderžanje varnosti splošniga pokoja in reda v odločenih kantoni.

De se bojo pa te nove gosposke kmalo kmalo vpeljale, so poterdili Cesar unidan predlog svojiga ministra, po katerim se imajo v vsaki deželi taki komisarji izvoliti, ki bojo po razdjanih starih gosposkah nove vpeljali. V vsaki deželi ima dozdanji deželni poglavár predstojnik téh komisarjev biti, katerih bo — po velikosti dežele — ali 4, ali bojo le 3, ali pa bosta le dva.

Njih opravila bojo: 1) novo napravo politiških gospósk od konca do kraja vstanoviti, 2) za stanovanje novih kancelij in za napravo kancelijskiga hišniga orodja skerbeti, 3) ministru nasvetovati, kateri vradniki (Beamte) naj bi se za te službe izvolili (le kronovininiga glavárja in njegove svetovavce in kresijskiga predstojnika pa bo minister po drugi poti izvolil in Cesarju v poterjenje nasvetoval). 3) Ti komisarji imajo poslednjič tudi skerbeti, de bojo dozdanje gosposke svoje opravila novim gosposkam také izročile, de ne bo nikjer kaka zmešnjava vstala. Vsaki dan imamo tedej začetka téh komisij pričakovati, ki bojo odpravile stare gosposke in napravo novih osnovale.

Bog daj, de bi se povsod taki kronovinini in kresijski pa tudi kantonski glavárji izvolili, ki bojo ne le vikšimu vladarstvu, temuč tudi ljudstvu po volji, s katerim bojo opraviti imeli!

Oglas slovanske knjigarnice v Ljubljani.

„Pravi Slovenec“ nam v 27. listu naslednje veselo oznanilo prinese: „Po mnogoterim nagovarjanji sim sklenil kupčevavstvo z vsakterimi slovstvinimi deli prevzeti, in vsaktere slovanske tiskopise, koj ko jih dobim, častitim prijatlam zadevniga slovstva po časopisu naznaniti. De se pa vsako naročilo pospeši, prosim vsaciga gospoda, kateri bukev iz tega ali uniga narečja dobiti želi, mi napis zadevnih bukev, mesto zaloge in založnika razločno pisano v moji bukvarnici oddati.“ —

Janez Giontini.

Od vsih strani se glasijo pritožbe, de v Ljubljani, ki je središe južnih Slovanov, ni knjigarnice, kjer bi se hitro in lahko dobivale slovanske knjige, naj si bojo natisnjene, kjer koli bodi! To se nam toliko bolj čudno zdí, kér knjigarji silno tožijo, de je po lanjskim sušcu tudi vso bukvarsko kupčijo suša vzela, in de silno malo knjig (se vé de nemških, kér družih skorej nič nimajo) prodajo, kér je zdej vse v politiške reči za-

maknjeno. Slovanske knjige bi se pa vender le dobro prodajale, kér se je slovanski duh po lanjskim sušcu povsod močno zbudil, in prodajavci slovanskih knjig bi se gotovo ne kèsali, ako bi se ž njimi obilno prevedili — — pa naši knjigarji ne spoznajo svojiga dobička in zares je také težavno, kako slovansko knjigo iz Ljubljane dobiti, de neki rodoljub, ko je vès nejevoljen čez Ljubljansko slovansko knjigarstvo pisal: Die Buchdruckereien sind in Laibach ausgezeichnet, der Buchhandel im Slavischen aber g'hört der Katz zu“ — ni krivice govoril. Práv zlo tedej želimo, de bi se v Ljubljani velika slovanska knjigarnica vstanovila, ktera bi se posebno z mnogoverstnimi slovanskimi rečmi pečala, pa ne na tihim, ampak de bi spodobno oglasovala svojo zalogo in de bi z drugimi knjigarji v Zagrebu, Zadru, Terstu, Pragi, Dunaji, Celji i. t. d. v vzajemnost stopila.

Novičar iz Ljubljane.

V saboto so skozi Ljubljano šli tisti Huzarji, kateri so hotli s silo skozi Štajarsko na Ogersko zbežati, svojim puntarskim bratom na pomoč. Nekaj so jih v zgornji Avstrii vjeli, nekaj pa na Štajarskim, kjer so, zraven njih vodjev, vsaciga desetiga možá izmed njih po vojniški postavi vstrelili. Vse druge pa razun eniga, ki se Deak imenuje, ki je bil njih poglavitni vodnik in ki je zdej v Marburgu zapert, kjer ga bojo mende obesli, so povelje dobili, na Laško iti. Ko so skozi Ljubljano šli, ni imel nobeden ne méča ne pištole — brez orožja so na konjih sedeli. — Osnova novih postav za narodno stražo je prišla pretečeni teden iz Dunaja v posvetovanje tudi v Ljubljano. Gorečnost, ktera je bila lani kakor za marsiktero drugo reč také tudi sa narodno stražo viditi, je zlo vpadla; tedaj mende tudi v posvetovanji novih postav narodne straže, ktera se zdej „purgarska bramba“ imenuje, ne bo nobeniga prepíra. — Odbor Ljubljanske mestne srenje je dokončal osnovo noviga soseskiniga reda za Ljubljansko mésto (Gemeindeordnung); zdaj bo prišla ta osnova mende še v posvetovanje velikiga mestniga odbora, in potem bo šla k ministerstvu na Dunaj. — Kér so se pretečeni Ljubljanski somenj ljudje spet zlo pritožili, de prostor poleg cukrofabrike ni za konjski terg pripraven, je sklenil mestni odbor, de ima konjski terg spet v kravjo dolíno, govéja živína pa k cukrofabriki priti. V kravji dolini bo pa treba zavoljo varnosti ljudi pregraje z rantami narediti, in konje bolj po redu postaviti. — Ta teden se je začelo zidanje nove kovaške in živinozdravilske šole na vertu kmetijske družbe na Poljanah v Ljubljani. Mojster Pajk in mojster Flochberger sta zidanje prevzela; gotovo smémo pričakovati, de ga bosta dobro in kmalo dokončala. — Ta teden se je začela žetev krog in krog. Létina se dobro kaže; posebno krompir je dosihmal tako lep, de ga je veselje viditi. Bog daj! de bi zamogli to tudi konec tega mesca reči, in de bi od gnjilíne nikodar nič ne slišali. — Včeraj je prišel iz Tersta en bataljon grenadirjev, med katerimi so tudi grenadirji našiga krajnskiga regimenta bili, z velikim veseljem so bili ti junaki sprejeti in od Ljubljancanov opoldne gostovani. Danes zjutrej so naprej marširali v Ptuj na Štajarsko. — Včeraj smo brali oznanilo c. k. deželniga poglavarstva v Ljubljanskim časopisu, de se bo kmalo za 5 milijonov cesarskih majhnih bankovcev po 6 in 10 krajc. med ljudstvo po celim Cesarstvu dalo, zató ker kufreni in sreberni drobiž nima téka, če se ga še toliko skuje.

Novičar iz mnogih krajev.

Drugi dan tega mesca so bili Cesar tudi skoz in skoz pri boji poleg Komarnske terdnjave pričijoči; po

tem so se na Dunaj nazaj podali, kjer so bili v gledišu z veliko slavo sprejeti. Cesar mislijo kmalo spet v vojsko na Oggersko nazaj iti. Po popisu vojskovodja Haynaua je znésla Oggerska armada okoli Komarna 50,000 mož, izmed katerih jih je veliko več padlo, kakor naših. De so Ogri to terdnjavo zavoljo hude kuge, ki tam razsaja, zapustili, kakor je bilo po časopisih oznanjeno, ni rés; in tudi pripovedovanje od velike vojske pri Serbobranu (St. Thomas) se ni poterdilo. Gotovo je pa de Rusovska armada pod vodstvom generala Lüders je puntarje v vojski poleg Kronstata (Sebinja) na Erdeljskim premagala, in 21. dan pretečeniga mesca mesto Kronstat obsedla. — Od posebno velike vojske se te dni scer ni nič slíšalo; to pa je iz vsiga, kar se iz Oggerskiga zvé, gotovo, de je Oggerska armada vsak dan v veči stiski. General Bem si na vso moč prizadeva, čez Tiso (Theiss) vdariti in se z ostanjki Percelnove armade združiti, pa cesarski topovi (štuki) mu ne pripusté mosta napraviti. Iz Pešta se zvé, de je Košut pri ljudstvu zlo zaupanje zgubil, takó de je s svojo vlado to mesto zapustil in se proti Segedinu podal, kjer misli pod brambo Bemove in Percelnove armade državni zbor začeti. Košutovih bankovcov, ktere v eno méro v Peštu in Debrečinu po 1000, 500, 100 in 10 goldinarjev delati veleva, že na Oggerskim nihče rad jemati noče; tode sili se ni lahko ustavljati. — V Peštu je dal vrednik oggerskiga časopisa, Zerffi po iménu, bukvice natisniti, v kterih neumnim ljudstvu dokazati hoče, de Košutova mati je prava mati Božja!! — Od Bana Jelačiča se sliši, de se misli pri Debrečinu z rusovsko armado združiti. — Benetke še niso v oblasti naše armade. Za bombe v balonih še ni bilo pripravniga vétra. Radeckitovo življenje je bilo unidan, ko se je po železnici iz Mestre v Verono peljal, v veliki nevarnosti. Neki hudodelci so ravno hotli na enim kraji šine iz železnice vzeti, de bi se bil potem vóz prekucnil — pa tri lovci (jagri) so še ob pravim času zasačili hudodelce in takó veliko nevarnost odvernili. Hudodelce so berž vstrelili; lovci pa so dobili zlate svetinje v dar. — Iz Rima je prišlo oznanilo, de se hočejo Rimci Francozam podvreči, ker se dalej braniti ne morejo. Vojska je tedej vtihnila — kakó pa se bojo med seboj zastopili, to se pa še ne vé. — Prebivavci mesta Bolonije so poslali deputacijo k Papežu v Gaeto, ktera ga ima povabiti, de naj se v Bolonijo preséli. — Nadvojvoda Janez je zapustil 30. dan pret. m. Frankobrod in je prišel v Insbruk k Cesarju Ferdinandu; od tod gré v toplice v Gastein, in v 2 mescih se misli spet v Frankobrod verniti. Vikši nemško oblast hoče še za naprej obderžati. Vojska na Nemškim še ni pri kraji; puntarska armada se je vmaknila v Freyburg in ima terdnjavo Rastat še zmirej v svoji oblasti. — Dunajske Novice dajo naznanje, de je naše ministerstvo iz vsih deželá može poklicalo, kteri imajo nasvetovati, kakó naj bi se za vsako deželo postave naredile, po kterih se bo odškodovanje desetine, tlake in družih davšin zgodilo. Po tih predlogih, kteri bojo ob kratkim dokončani, se bo po tem začelo to važno opravilo. Za Česko deželo so te postave že oznanjene. Med družimi rečmi, ki so práv na tanjko določene, smo v téh postavah brali, de deželna komisija, ktera bo v vsaki deželi to reč presodila, obstoji na Českim iz deželnega poglavarja s šterimi cesarskimi uradniki, in iz 4 grajšakov in 4 kmetov, kteri imajo vsi enako pravico govoriti.

Razjasnjenje.

Ko je pred 2. létama poštna kočija na Reški cesti obropana bila, se je hitro razglasilo, de so jo Čiči obropali; ali malo časa po tém so zapazili hudodelce, kteri niso bili Čiči, ampak prebivavci Bistriškiga okroga. Tudi sedež se je bralo, de se je enako hudodelstvo tisti četertik pred binkoštni pri Postojni zgodilo, in spet so Čiči (berž ko ne po nedolžnim, le zató, kér so Čiči) imenovaniga hudodelstva obdolženi. O nesrečna okrajna Čičov! kjerkoli si pès nogo zlomi, so tvoji ubogi prebivavci krivi! Ali so morebiti tudi Čiči vedili, de bo ravno na binkoštno nedeljo v Postojni na ulicah vojaška muzika igrala, in večidel vse prebivavce terga k sebi privabila, in de so tisto prilóžnost Čiči zapazili ter so vso srebernino iz Postojnske cerkve pokradli?! — Ne le na Čičih, temuč povsod se najdejo malopridni ljudjé, in ko bi vsaka srenja svoje domače potepuhe takó zvesto in o pravim času pravici izročila, kakor se v pričijočih časih pri Čičih godí, resnično bi ne zamôgli drugi hudodelci v iménu Čičov hudodelstva dopernašati.

Jelšane 12. rožnika 1849.

Jan. Kerstnik — vič, Čič.

Kratkočasnica.

Alj si že kupil „slovensko gerlico“? vpraša nek orglar svojiga tovarša. Nisim je še ne, mu pravi, pa jo bom, sej ne veljá več, ko pol goldinarja. — Žena, to slišati, se nad svojim možem zagrozi: „Še tega merčesa se manjka pri hiši, de bo zmirej po tléh vse nesnažno. To ti povém, de ne bom za njo pometala. Če jo pa že ravno moraš imeti, jo imej zunaj v kurniku; tam naj vpije kakoriga, kakoriga. — Žena ni vedila, de „slovenska gerlica“ je ptičica brez perja.

Oznanilo

častitim udam krajnskiga slovenskiga družtva. S tekočim mescam malim serpanam se je začélo drugo léto samó literarniga slovenskiga družtva. Tisti gospodje udje, ki so létno plačilo le do maliga serpana odrajtali, so tedaj prošeni, de naj za prihodnjo polovico, to je, do konca tega leta, — ali pa, če jim je ljubši, za celo leto, to je, do prihodnjiga maliga serpana svoj polletni ali letni donesek pisarnici slov. družtva odrajtati blagovolijo. Domorodcam, ki mislijo vnovič družtvu pristopiti, se oznani, de v Ljubljani prebivajoči udje plačajo za polleta samci 2 gold., z rodovino 3 gold., zunanji pa 1 goldinar.

Odbor slov. družtva v Ljubljani 5. maliga serpana 1849.

Oznanilo.

Gosp. France Cegner je slovenskimu družtvu oznanil, de za slovenski besednik besede iz slavnih Koseskovih dél nabira. To se da sploh naznanje; gosp. Cegnarju pa še posebej lepa hvala za pričeto delo.

Odbor slov. družtva v Ljubljani 5. maliga serpana 1849.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnji	
	7. maliga serpana.		9. mal. serpana.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	2	44	2	40
1 » » banaške	2	24	2	34
1 » Turšice	—	—	1	54
1 » Soršice	—	—	2	4
1 » Rēži	—	—	1	40
1 » Ječmena	—	—	—	—
1 » Prosa	1	39	1	33
1 » Ajde	1	44	1	30
1 » Ovsa	—	55	1	—